

**ÜLERIIGILISE
TEHNOLOOGIAVALDKONNA AINETE
OLÜMPIAADI JUHEND
2020/2021 õ-a**

9. aprillil 2021. a korraldab Tallinna Ülikooli (TLÜ) Loodus- ja terviseteaduste instituut üldhariduskoolide õpilastele üleriigilise tehnoloogiavaldkonna ainete olümpiaadi.

Olümpiaadi eesmärgid:

1. Toetada põhikooli õpilaste ainealaste teadmiste rakendamist praktilises tegevuses ning keskkonnateadliku ja loova mõtteviisi väärtustamist.
2. Suunata õpilasi teabe kogumisele, sobivatele materjalide ja nende töötlemisviiside valikutele, originaalsete vaatenurkade leidmisele.
3. Innustada õpilasi uusi ideid kavandama ja neid esitlema ning nägema tehnilisi ja loomingulisi lahendusi.
4. Arendada õpilastes oskust seostada esemete disainiprotsessis funktsionaalsust ja esteetilisust, kultuuritraditsiooni ja keskkonnateadlikkust.
5. Selgitada välja ja tunnustada tehnoloogiavaldkonna õppeainete võimekamaid ainetundjaid.
6. Võrrelda tehnoloogiavaldkonna ainetes õppetöö tulemusi vabariiklikul tasandil.

Olümpiaadil võistlevad põhikooli kolmanda kooliastme õpilased, soovitavalt 8.-9. klassi õpilased.

Olümpiaad toimub kahes voorus:

- Piirkondlikud voorud 12. märtsil 2021 (korraldab maakond/linn);
- Vabariiklik voor 9. aprillil 2021 (korraldab TLÜ).

Koolist piirkondlikule voorule saadetavate õpilaste arvu jms määrab piirkondliku vooru korralduskomisjon. Vabariiklikus voorus osaleb igast maakonnast 1 õpilane (piirkonna parim), lisaks Tartu, Pärnu ja Narva linnast 1 ning Tallinnast 2 õpilast.

Vabariiklik voor toimub 9. aprillil 2021. a Tallinna Ülikooli Räägu õppehoones asukohaga Tallinn, Räägu 49. Käsitöövaldkonnas, kodunduse valdkonnas ja tehnoloogia valdkonnas toimuvad olümpiaadid eraldi ja algavad kõik üheaegselt kell 11.00.

I KÄSITÖÖ

Teema "MINA JA MAAILM" - keskkonnateadlik loovtöö

Käsitöö olümpiaadi piirkondlikud voorud:

toimuvad maakondades ja linnades **12. märtsil 2021 a.** Piirkondliku vooru organiseerib ja viib läbi maakonna/linna ainekonkursi komisjon.

Piirkondlikuks vooruks teostab õpilane keskkonnasäästlikkusel põhineva funktsionaalse, kasutatava looveseme koos loomeprotsessi kajastava esitlusega (PowerPoint, video vm formaat).

Põhitähelepanu pöörata koduses majapidamises tekkivatele paber- ja kilematerjalide kogumitele/ jääkidele (ajalehed, pakendid jne). Tehnoloogiate ja muude materjalide (tekstiil, nahk, metall, puit jm) valik on vaba. Lähtuda tuleb keskkonnasäästlikkuse ja taaskasutuse põhimõtetest. Teema valik ja piiritlemine sõltub õpilase huvidest ja võimalustest. Õpetajal on võimalus siduda antud ülesanne põhikooli III kooliastme loovtöö või projekti läbiviimisega. Esitluses tuua välja teema ja materjalide kogumise valiku põhjendused ning kajastada loomeprotsess koos lõpptulemiga (lisada vajalikud joonised, kavandid ja fotod, kasutatud allikate loetelu, mittekirjalike materjalide autorid).

Piirkondlik maakonna/linna korralduskomisjon otsustab, kuidas tagada tööde objektiivne hindamine (näiteks alloleva tabeli abil) ning ka selle, milliseks kuupäevaks peavad esitlused koos praktilise esemega olema maakonna konkursiks laekunud.

Loovese koos töö protsessi tutvustava esitlusega (video vms) annab maksimaalselt **30** punkti ja hinnatakse järgmistel põhimõtetel:

LOOVESE + ESITLUS	5 punkti (väga hea)	3 punkti (hea)	1 punkt (kasin)
Idee originaalsus, isikupära (töös kajastub isiklik ja uuenduslik lähenemine)			
Keskkonnateadlikkus (teema põhjendatus)			
Funktsionaalsus			
Materjalivaliku sobivus			
Värvilahenduse sobivus			
Esteetilisus/ teostuse korrektsus			

Piirkondlik žürii täidab olümpiaadi läbiviimise ja tulemuste kohta vormikohase protokollid. Protokollid edastatakse hiljemalt **19. märtsiks 2021** vabariiklikule

komisjonile Tallinna Ülikooli e-maili aadressil: tiinav@tlu.ee (Tiina Vânt).
Protokolli vorm on toodud juhendi üldosas. Piirkonnas väljaselgitatud parim
käsitöötundja saab edasi lõppvooru.

Vabariiklikku vooru valitud **loovtööde esitlused** peavad olema saadetud **20. märtsiks 2021** e-postiga aadressile: tiartla@tlu.ee (Tiia Artla).

NB! Vabariiklikus voorus osalejad võtavad kaasa piirkondlikus voorus valmistatud LOOVTÖÖ.

Käsitöö olümpiaadi vabariiklik voor koosneb:

1. Slaidiesitlusest (või video vm formaat), mis hõlmab projekti teemat “Mina ja maailm - keskkonnateadlik käsitöö“ (eesmärk, idee/kavand, keskkonnateadlikkus, materjalide ja käsitöötehnikate valiku põhjendus, protsess, eseme funktsiooni tutvustus, fotod valminud tootest jms).
2. Teostatud LOOVESEME esitamine (ühisväljapanek). Õpilane esitab ühisele väljapanekule projektina piirkondlikuks vooruks valmistatud praktilise eseme. Hinnatakse originaalsust, funktsionaalsust, praktilisust, materjalivalikute sobivust, teostuse kvaliteeti.
3. Praktiline loovülesanne (2 tundi 30 minutit), kasutades kohapeal väljapakutud tehnikaid ja töövahendeid.

Konkursi ülesanded ja korraldus on valitud selliselt, et vabariiklikku vooru saaks läbi viia ka võimaliku eriolukorra tingimustes. Vabariikliku vooru tulemused tehakse teatavaks samal päeval.

Žürii: Ene Lind, Ann Ojaste, Tiia Artla.

II KODUNDUS

Teema „MINA JA MAAILM“

Kodunduse olümpiaadi piirkondlikud voorud:

toimuvad maakondades ja linnades **12. märtsil 2021. a.** Piirkondliku vooru organiseerib ja viib läbi maakonna/linna ainekursi komisjon. Piirkonnas väljaselgitatud parim kodunduse tundja saab edasi lõppvoor.

Piirkondliku vooru teoreetiliseks osaks on kirjalikud logiraamatud ühe keskkonda mõjutava tegevuse kohta kodus majapidamises. Logiraamatus annab õpilane ülevaate endale esitatud väljakutsest; sõnastatud probleemist, kogutud taustainfost, ajalisest kestvusest ja teostatud tegevustest. Täpsem ülesande kirjeldus on lisafailis. Piirkondliku vooru komisjon otsustab olümpiaadi praktilise osa vajalikkuse, mille ülesannete jaoks vajalike materjalide ja töövahenditega varustamise korraldab komisjon vastavalt võimalustele.

Logiraamatu kirjalik osa annab maksimaalselt **40** punkti ja hinnatakse järgmistel põhimõtetel:

SISU	5 punkti (väga hea)	3 punkti (hea)	1 punkt (kasin)
Töös kajastub isiklik lähenemine			
Töö teema on põhjendatud			
Töö ajaline maht on piiritletud ja kohane			
Töö on terviklik (sh ka lisamaterjal)			
VORMISTUS	5 punkti (väga hea)	3 punkti (hea)	1 punkt (kasin)
Maht (teksti pikkus)			
Korrektus (õigekiri)			
Keelekasutus (stiil)			
Kasutatud allikad			

Piirkondlik žürii täidab olümpiaadi läbiviimise ja tulemuste kohta vormikohase protokollid. Protokollid edastatakse hiljemalt **19. märtsiks 2021.** a vabariiklikule komisjonile Tallinna Ülikooli e-maili aadressil: tiinav@tlu.ee Tiina Vânt. Protokollid vorm on toodud juhendi üldosas.

Kodunduse olümpiaadi vabariiklik voor :

- Kirjalik ülesanne (60 minutit)
- Logiraamatu tutvustus (60 minutit)

Kirjaliku tööna lahendatakse kohapeal temaatiline probleemülesanne. Logiraamatu tutvustuses annab õpilane ülevaate oma tehtud kirjalikust tööst. Ettekandmiseks on aega 5 minutit, soovituslik on kasutada mõnda visualiseerimise võimalust. Vabariiklikus voorus osalejaid teavitatakse eelnevalt tehnilistest üksikasjadest.

Parimad logiraamatud avaldatakse võimalusel blogipostitusena Tallinna Ülikooli kodulehel.

Lisaks hinnatavatele ülesannetele pakume õpilastele ka põneva ja praktilise ühistegevuse.

Kodunduse valdkonna vabariikliku vooru tulemused tehakse teatavaks samal päeval.

Zürii: Tiina Vänt, Kristi Koppel, Jaana Taar.

III TEHNOLOOGIAÕPETUS

Teema: „FÜÜSIKA TEHNOLOOGIAÕPETUSES“

Tehnoloogiaõpetuse olümpiaadi piirkondlikud voorud :

toimuvad maakondades ja linnades **12. märtsil 2021**. Piirkondlikud voorud organiseerib ja viib läbi maakonna/linna ainekonkursi komisjon. Piirkondlike olümpiaadide teoreetilise osa küsimused koostab vabariiklik komisjon. Praktilise osa jaoks materjalide ja töövahenditega varustamise korraldab piirkondlik maakonna/linna korralduskomisjon vastavalt võimalustele.

Piirkondlik žürii täidab olümpiaadi läbiviimise ja tulemuste kohta vormikohase protokoll. Protokollid edastatakse vabariiklikule komisjonile **hiljemalt 19. märtsiks 2021** Tallinna Ülikooli e-maili aadressil: andryk@tlu.ee (Andry Kikkull). Protokoll vorm on toodud juhendi üldosas.

Tehnoloogiaõpetuse vabariiklik voor koosneb:

1. Teoreetiline osa 30 minutit
2. Töoeseme disainimine
3. Kavandatu praktiline teostamine (2. ja 3.osa kokku 180 minutit)

1. Teoreetiline osa - valikvastustega test (tehniline terminoloogia, materjaliõpetus, füüsikalised nähtused, töövahendid, tööohutus). Max punktide arv 10.

2. Töoeseme disainimine - lahendada erinevatest materjalidest etteantud probleem. Oma lahendus vormistada mõõtmestatud eskiisi vormis (ruudulisel paberil) lisades sellele vajalike materjalide loetelu ja põhiliste tööoperatsioonide järjekorra. Hindamisel arvestatakse lahenduse originaalsust, eskiisi teostust ja töötappide adekvaatsust. Lahendus peab olema valmistatav etteantud materjalidest ja võimaldatud tööriistad kasutades. Max punktide arv 10.

3. Kavandatu praktiline teostamine - valmistada praktiliselt ülesandes 2 kavandatud lahendus, joonise ja kirjaliku tööjuhendi järgi. Hindamisel arvestatakse töö kvaliteeti, funktsionaalsust ja viimistlust ning joonisele vastavust. Max punktide arv 20.

NB! Vabariiklikus voorus osalejad võtavad kaasa piirkondlikus voorus valmistatud praktilise töö.

Tehnoloogia valdkonna vabariikliku vooru tulemused tehakse teatavaks samal päeval.

Zürii: Andry Kikkull, Aron Lips, Tiit Kobrusepp.

IV ÜLDOSA

12. märtsil 2021. a toimuvate piirkondlike voorude protokollid tuleb saata Tallinna Ülikooli vastavale kontaktisikule hiljemalt **19. märtsiks 2021. a**.

Piirkondliku vooru protokoll peab sisaldama järgmist infot:

Käsitöö olümpiaadil osales.....õpilast..... koolist.
Parimad ainetundjad on esitatud järgnevas tabelis.

Jrk.nr	Parimad käsitöö-tundjad Õpilase nimi	Klass	Kool	Punkte teor. osa eest	Punkte prakt. osa eest	Punkte kokku	Õpetaja nimi, kontaktandmed (tel. nr. ja e-posti aadress)
1.							
2.							
3.							

Kodunduse olümpiaadil osales.....õpilast..... koolist.
Parimad ainetundjad on esitatud järgnevas tabelis.

Jrk.nr	Parimad kodunduse tundjad Õpilase nimi	Klass	Kool	Punkte teor. osa eest	Punkte prakt. osa eest	Punkte kokku	Õpetaja nimi, kontaktandmed (tel. nr. ja e-posti aadress)
1.							
2.							
3.							

Tehnoloogiaõpetuse olümpiaadil osales.....õpilast..... koolist.
Kolm parimat ainetundjat on esitatud järgnevas tabelis.

Jrk.nr	Parimad tehnoloogia tundjad Õpilase nimi	Klass	Kool	1. osa	2. osa	3. osa	Punkte kokku	Õpetaja nimi, kontaktandmed (tel. nr. ja e-posti aadress)
1.								
2.								
3.								

Käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse vabariiklik voor toimub 9. aprillil 2021 Tallinna Ülikooli Räägu õppehoones aadressil Tallinn, Räägu 49 algusega kell 11.00.

Õpetajatele teatatakse olümpiaadil osalemisest vastavalt lähetatud piirkondliku vooru protokollide andmetele.

Töid hindavad žüriid. Hinnangute kriteeriumid määravad korralduskomisjonid ning hindamissüsteem tehakse osalejaile teatavaks konkursi alguses.

Vabariikliku vooru praktiliste ülesannete täitmiseks on korraldajate poolt:

- vajaminevad töövahendid, materjalid;
- õpilaste toitlustamine (ja värkendavad joogid).

Sõidukulud ja õpilasega kaasas olevate täiskasvanute komandeerimiskulud katab lähetaja.

Piirkondlikus voorus edukalt esinenud õpilasi ja nende õpetajaid tunnustatakse vastavalt kohaliku haridusameti võimalustele. Kõiki vabariiklikust voorust osavõtjaid tunnustatakse tänukirjaga, paremaid aukirja ja auhindadega.

Kontaktisikud:

Käsitöös Tiia Artla, tiartla@tlu.ee

Kodunduses Tiina Vänt, tiinav@tlu.ee

Tehnoloogiaõpetuses Andry Kikkull, andryk@tlu.ee